

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.001.07.2022

Pan
Jan Grabkowski
Starosta Poznański
Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Poznaniu (dalej: Starostwo) ul. Jackowskiego 16, 60-509 Poznań
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Grabkowski, Starosta Poznański, od 25 listopada 2002 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Maciej Kowalski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/5/2021 z 11 stycznia 2022 r. (akta kontroli str.1–2, 5–9)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Powiat Poznański ² środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ³ oraz dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacji dochodów z tego tytułu.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku działań kontrolnych, polegających na analizie przyznania, wykorzystania i rozliczenia środków z Funduszu oraz środków z ww. dotacji celowej. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Powiat Poznański środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizację dochodów z tego tytułu.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Środki Funduszu w wysokości 96,9 tys. zł przekazane w 2021 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego ⁵ , na realizację zadań w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej zostały wykorzystane przez Powiat zgodnie z przeznaczeniem. W wyniku wykorzystania środków Funduszu zwiększyła się dostępność przewozów autobusowych, poprzez przywrócenie dziewięciu linii

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 623., dalej: ustawa o NIK.

² Dalej: Powiat.

³ Dalej: Fundusz.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Wojewoda.

komunikacyjnych. Powiat terminowo dokonał rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu. W wymaganym stopniu uczestniczył we współfinansowaniu zadania, przeznaczając na ten cel środki stanowiące 28,6% jego wartości. Nie dochowano jednak należytej staranności przy rozliczaniu wniosków o dopłatę. Wyjaśnienia w zakresie złożonej dokumentacji potwierdzającej wykonanie pracy przewozowej na liniach objętych dopłatą przekazano Wojewodzie z półrocznym opóźnieniem, co uniemożliwiło, do dnia zakończenia kontroli NIK⁶, zaakceptowanie sprawozdania z realizacji zadań, przez organ przekazujący środki.

Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa została wykorzystana przez Powiat zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczona. Uzyskane w 2021 r. należne dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa odprowadzane były na rachunek Wojewody terminowo i w prawidłowej wysokości. Działania windykacyjne w celu odzyskania należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa były adekwatne do ich wielkości, lecz podejmowane z opóźnieniem. W Starostwie stosowano niejednolite podejście w zakresie naliczania odsetek w przypadkach rozłożenia należności na raty, co skutkowało naliczaniem dłużnikom odsetek w odmienny sposób i miało wpływ na ich wysokość. Stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich skalę i skutki, nie miały wpływu na sformułowanie ogólnej oceny.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykorzystanie środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁸

Opis stanu faktycznego

Starosta złożył do Wojewody terminowo⁹ wniosek o objęcie dopłatą w 2021 r. realizacji zadania w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Był on następnie uzupełniany i korygowany¹⁰. Wniosek (po korektach) był kompletny i rzetelny oraz dołączono do niego dokumenty potwierdzające dane i informacje w nim zawarte, zgodnie z art. 24 ust 6 pkt 1-4 i ust. 7 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej¹¹. Wnioskowana kwota dopłaty ze środków Funduszu wynosiła 249,1 tys. zł. Złożony wniosek dotyczył 11 linii komunikacyjnych o łącznej długości 735 km, które zgodnie z wymogiem art. 22 uof nie funkcjonowały co najmniej trzy miesiące przed dniem jej wejścia w życie (ustawa weszła w życie 18 lipca 2019 r.).

Wojewoda pozytywnie rozpatrzył przedmiotowy wniosek, o czym poinformował Starostwo 17 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 195-286, 287-308)

⁶ Do 11 marca 2022 r.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej, w skrócie Fundusz lub FRPA.

⁹ W dniu 23 listopada 2020 r. W ogłoszeniu Wojewody z 3 listopada 2020 r. określono termin naboru na: 4 – 24 listopada 2020 r.

¹⁰ Pisma z 23 listopada, 4 i 28 grudnia 2020 r.

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., dalej: uof.

Umowa¹² o objęciu przewozów autobusowych dopłatą w 2021 r. ze środków Funduszu została zawarta 31 grudnia 2020 r. Przewidywała ona objęcie dopłatą ze środków Funduszu (w wysokości 249,1 tys. zł) 11 linii komunikacyjnych¹³, przy zaangażowaniu środków własnych Powiatu w kwocie 75,1 tys. zł (tj. 23,2% ogółu kosztów zadania). Umowa spełniała wymogi wynikające z art. 13 ust. 3 pkt 1 i art. 27 ust. 2 uof. Zawarto w niej m.in. informacje o liniach komunikacyjnych, na których będą wykonywane przewozy autobusowe (w tym o ich długości i częstotliwości kursów), wielkości pracy eksploatacyjnej, termin i sposób przekazywania, rozliczenia oraz zwrotu dopłaty, zasady i termin składania wniosku o dopłatę. Umowa przewidywała wykonywanie usług przewozowych na liniach objętych umową w okresie od 4 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. Powiat Poznański nie występował w kolejnych naborach o przyznanie dopłat z Funduszu. Z dniem 28 czerwca 2021 r., utworzony został Związek Powiatowo-Gminny „Wielkopolski Transport Regionalny”¹⁴, który przejął zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego¹⁵ w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich. Związek otrzymał dopłatę z Funduszu na realizację wykonywanie usług przewozowych na liniach objętych dofinansowaniem w okresie 18 października - 31 grudnia 2021 r. (akta kontroli str. 74-194, 287-308, 439-503, 516-525, 555)

Na realizację ww. zadania w 2021 r. Powiat wydatkował środki w łącznej wysokości 135,7 tys. zł, z czego 96,9 tys. zł stanowiły środki dopłaty przekazanej przez Wojewodę a 38,8 tys. zł stanowiły środki własne Powiatu. Otrzymana dopłata w ramach środków Funduszu na 2021 r. została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Udział własny Powiatu w dopłacie do deficytu funkcjonowania w 2021 r. linii objętych umową wyniósł 38,8 tys. zł, tj. 28,6% wartości udzielonej dopłaty¹⁶. Tym samym, spełniony został wymóg określony w art. 23 ust. 2 pkt 1 uof¹⁷. Mniejsza kwota dofinansowania (niż przewidziana w ww. umowie) wynikała z zawieszenia wszystkich linii kursujących w dni nauki szkolnej, w okresie wprowadzenia nauki zdalnej, tj. od 1 lutego do 16 maja 2021 r. Linie te zostały uruchomione wraz z wprowadzeniem nauki stacjonarnej (od 17 maja 2021 r.). Ze sprawozdania z realizacji zadania wynika, że zrezygnowano z uruchomienia dwóch linii (297 i 398), z uwagi na zbyt krótki okres ich funkcjonowania¹⁸, a tym samym brak możliwości osiągnięcia wpływów ze sprzedaży biletów na poziomie przyjętym w planie.

(akta kontroli str. 439-503)

Powiat Poznański zawarł z operatorem¹⁹ umowę świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego²⁰ na liniach wskazanych, objętych dopłatą. Powiat wywiązał się tym samym z wymogu określonego w art. 23 ust. 2 pkt 2 uof. Umowa (kilkukrotnie zmieniana) spełniała wymogi określone w art. 25 ust. 2

¹² Nr 23.24/20 zawarta pomiędzy Wojewodą a Powiatem reprezentowanym przez członków Zarządu Powiatu, przy kontrasygnacie Skarbnika.

¹³ O numerach: 36,282-1,282-2,282-3,283,284,287,289,290,297,398.

¹⁴ Obwieszczenia Wojewody Wielkopolskiego w sprawie ogłoszenia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2021 r., poz. 5160).

¹⁵ Związek utworzony przez 23 jednostki samorządu terytorialnego: Miasto Poznań, powiaty: grodziski, kościański, nowotomyski, obornicki, poznański oraz gminy: Buk, Czempień, Dopiewo, Duszniki, Grodzisk Wielkopolski, Kórnik, Kuślin, Miedzichowo, Międzychód, Mosinę, Oborniki, Rogoźno, Stęszew, Suchy Las, Śmigiel, Śrem, Tarnowo Podgórne.

¹⁶ Powyższe wartości zweryfikowano poddając analizie wszystkie faktury stanowiące podstawę do uruchomienia kolejnych transz dopłaty.

¹⁷ Warunkiem otrzymania dopłaty było sfinansowanie ze środków własnych organizatora części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%.

¹⁸ Powiat było organizatorem linii tylko do 30 czerwca 2021 r.

¹⁹ PKS Poznań S.A. dalej: operator.

²⁰ Umowa nr 9.TP.7140.7.2019 z 1 października 2019 r. wraz z aneksami z 4 listopada 2019 r., 7 stycznia 2020 r., 30 września 2020 r., 22 grudnia 2020 r. i 28 maja 2021 r.

i 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym²¹.
(akta kontroli str. 74-194)

Wszystkie wnioski o dopłatę w 2021 r. zostały przekazane Wojewodzie w tym samym roku, w terminach określonych w § 4 pkt 3 umowy o objęcie dopłatą. Sporządzone zostały prawidłowo²², zawierały niezbędne dane i dokumenty wymagane umową. W 2021 r. Wojewoda dwukrotnie wezwał Starostę do korekty wniosków o dopłatę (za m-c maj i czerwiec). Uzupełnione lub skorygowane wnioski zostały przekazane²³ do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Do wniosków załączono faktury wystawiane przez operatora, potwierdzające wysokość poniesionych kosztów. Ustalono, że faktury za realizację usług przewozowych na liniach objętych dofinansowaniem zostały wystawione przez operatora 27 maja 2021 r. (za usługi przewozowe za m-c luty, marzec i kwiecień), 28 maja i 2 czerwca 2021 r.²⁴ (za usługi przewozowe odpowiednio za m-c maj i czerwiec).

Wicestarosta wyjaśnił, że faktury wystawiono niezwłocznie po zawarciu aneksu nr 5 do umowy z operatorem (28 maja 2021 r.), którego podpisanie było możliwe po aktualizacji budżetu Powiatu Poznańskiego na 2021 rok²⁵. Procedura zmiany budżetu została uruchomiona wraz z zakończeniem zdalnej nauki i uruchomieniem wszystkich linii objętych dofinansowaniem z FRPA z dniem 18 maja 2021 r.

(akta kontroli str. 309-360, 417-430, 1353-1356)

Dopłaty z Funduszu przekazywane były przez Wojewodę na wskazany w umowie rachunek bankowy Starostwa, w wysokościach wynikających z harmonogramu płatności (stanowiącego załącznik nr 2 do umowy o objęcie dopłatą). Ze środków przekazanych na rachunek bankowy Powiatu wyodrębniony do obsługi środków z Funduszu nie dokonywano w trakcie roku płatności za wykonanie usług przewozowych na liniach objętych dopłatą, angażując w tym zakresie środki własne Powiatu. Na koniec roku dokonano przekazania²⁶ środków w kwocie 96,9 tys. zł zgromadzonych na ww. wyodrębnionym nieoprocentowanym rachunku, na rachunek bankowy budżetu Powiatu. Saldo środków na 31 grudnia 2021 r. na tym rachunku bankowym wyniosło 0 zł.

Główny specjalista na samodzielnym stanowisku ds. transportu publicznego²⁷ wyjaśnił, że z uwagi na wprowadzenie ograniczeń w komunikacji związanych z epidemią COVID-19, całkowite wydatki na rzecz operatora były niższe od planowanych. W związku z powyższym, z tych środków opłacono także faktury wystawione za obsługę linii FRPA. W toku przygotowań do rozliczeń umowy podjęto decyzję o przelaniu środków na rachunek budżetu Powiatu.

(akta kontroli str. 504-505, 516-525)

Powiat terminowo²⁸ dokonał rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu oraz złożył sprawozdanie z realizacji zadania. Zgodnie z § 4 ust. 8 umowy o objęcie dopłatą, po rozliczeniu zrealizowanych usług przewozowych i dokonaniu płatności, Powiat przekazywał Wojewodzie dokumenty potwierdzające wykonanie pracy przewozowej przez operatora. Sprawozdanie to zostało sporządzone terminowo i zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do umowy o dopłatę. Sprawozdanie było trzykrotnie korygowane²⁹. Dane wykazane w sprawozdaniu (skorygowanym)

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1371 ze zm., dalej: utz.

²² Według wzoru stanowiącego załącznik do umowy.

²³ Odpowiednio: 8 czerwca 2021 r. i 5 lipca 2021 r.

²⁴ Ponadto 15 czerwca wystawiono korektę faktury za maj, a 23 czerwca korektę faktury za czerwiec.

²⁵ Na podstawie uchwały Rady Powiatu XXX/375/VI/2021 z dnia 26 maja 2021 r.

²⁶ Dyspozycja przelewu środków z 29 grudnia 2021 r.

²⁷ Zatrudniony do 31 sierpnia 2021 r.

²⁸ 21 stycznia 2022 r.

²⁹ Korekty z 16 lutego 2022 r., 24 lutego 2022 r. i 1 marca 2022 r.

były rzetelne. Z rozliczenia wynikało, że całkowite wydatki poniesione na realizację tego zadania wyniosły 135,7 tys. zł, w tym z otrzymanej dopłaty pokryto wydatki w wysokości 96,6 tys. zł (tj. 99,7% otrzymanej dopłaty). Pozostałe wydatki w wysokości 38,8 tys. zł zostały sfinansowane ze środków własnych. W rozliczeniu końcowym stwierdzono mniejszy niż wymagany wkład własny na jednej linii (282-1) z uwagi na większe niż planowano wpływy z biletów. Deficyt ten wyniósł w 2021 r. 4,6 tys. zł, podczas gdy Powiat wnioskowało o dopłatę ww. linii w wysokości 4,5 tys. zł. Zgodnie z umową, maksymalny poziom dofinansowania z FRPA dla tej linii mógł wynieść 4,2 tys. zł. W efekcie, kwota stanowiąca różnicę w wysokości 0,3 tys. zł podlegała zwrotowi, stosownie do § 5 ust. 2 i § 8 umowy.

(akta kontroli str. 431-503, 523-525)

W związku z ostatecznym rozliczeniem otrzymanej dopłaty (po uwzględnieniu pracy przewozowej na liniach objętych dofinansowaniem z Funduszu), Powiat dokonał terminowo³⁰ zwrotu na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego środków w kwocie 0,3 tys. zł, co wynikało z konieczności utrzymania wysokości wkładu własnego na linii komunikacyjnej na poziomie 10% ogólnego deficytu na linii.

Powiat nie dokonywał innych zwrotów środków z dopłaty. Do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostały również stwierdzone przesłanki, o których mowa w art. 17 ust. 7 uof, do wydania przez Wojewodę decyzji administracyjnej określającej termin i kwotę dopłaty przypadającej do zwrotu.

(akta kontroli str. 523-525)

W wyniku wykorzystania przez Powiat środków z Funduszu zwiększyła się dostępność połączeń autobusowych. Przywrócone zostały bowiem połączenia na dziewięciu liniach komunikacyjnych, o łącznej długości przejazdu 564 km (w obie strony). W trakcie jednego przejazdu³¹ na liniach objętych dopłatą autobusy zatrzymywały się na 316 przystankach. Na ośmiu liniach kursy odbywały się od poniedziałku do piątku, a jedna linia komunikacyjna obsługiwała połączenia również w niedziele i święta. Najkrótsza przywrócona linia komunikacyjna liczyła 30,5 km oraz 18 postojów³², najdłuższa przywrócona trasa liczyła 190 km oraz 92 postoje³³.

(akta kontroli str. 489-503)

Powiat nie przeprowadzał kontroli realizacji umowy w zakresie publicznego transportu zbiorowego u operatora. Z wyjaśnienia głównego specjalisty na samodzielnym stanowisku ds. transportu publicznego wynika, że weryfikacja realizowanych usług w okresie trwania stanu epidemii COVID-19 polegała wyłącznie na sprawdzaniu danych merytorycznych dokumentów (tj. analiz kursów, sprzedaży biletów - przekazywanych przez operatora), gdyż działania Powiatu skoncentrowane były na zapewnieniu utrzymania płynności finansowej operatora w związku z blisko 80% spadkiem wpływów ze sprzedaży biletów w okresie wprowadzenia nauki i pracy zdalnej. Brak prowadzenia kontroli, determinowany był przede wszystkim zagrożeniem covidowym i brakiem szczepień do kwietnia 2021 r., ograniczonym składem osobowym samodzielných stanowisk ds. transportu publicznego (tylko dwie osoby) oraz brakiem skarg ze strony pasażerów na niewykonywanie kursów. Dodał, że rzetelność realizacji zamówionej pracy przewozowej można w każdej chwili skontrolować uwzględniając takie dokumenty źródłowe jak, karty drogowe, tarczki tachografów oraz kopie wydruków z kas fiskalnych sprzedających bilety.

(akta kontroli str. 559-560)

³⁰ 20 stycznia 2022 r.

³¹ Jako przejazd rozumieć należy jeden przejazd w obydwie strony.

³² Linia nr 282-2.

³³ Linia nr 36.

W Powiecie prowadzono wyodrębnioną, rzetelną ewidencję księgową otrzymanych dopłat z Funduszu oraz wydatków objętych dopłatą, stosownie do art. 15 uof oraz § 11 umowy o objęcie dopłatą. Sposób prowadzenia ww. ewidencji pozwalał na identyfikację poszczególnych operacji finansowych. Dane w ewidencji księgowej były zgodne z kwotami otrzymanych środków i dokonanych wydatków. Dopłaty wpływały na wyodrębniony rachunek bankowy. Dowody księgowe stanowiące podstawę dokonania wydatków (w zakresie linii objętych dofinansowaniem z Funduszu³⁴) były sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzane do wypłaty przez upoważnione osoby.

(akta kontroli str. 417-430, 506-525)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przy rozliczaniu wniosków o dopłaty nie dochowano należytej staranności, składając z półrocznym opóźnieniem wyjaśnienia w zakresie złożonej dokumentacji potwierdzającej wykonanie pracy przewozowej i płatności z tego tytułu. Ustalono, że Wojewoda wezwał 28 czerwca 2021 r.³⁵ Powiat do złożenia dodatkowych wyjaśnień w zakresie faktur wystawionych przez operatora na realizację zadań objętych dofinansowaniem z Funduszu. Przedłożone faktury nie zawierały danych umożliwiających dokonanie weryfikacji faktycznie zrealizowanej przez operatora pracy przewozowej na liniach objętych dofinansowaniem (w zakresie faktycznie wykonanych wozokilometrów) zrealizowanych, co było niezbędne dla wykazania spełnienia wymogów określonych w uof. Wyjaśnienia w tym zakresie zostały złożone przez Wicestarostę do Wojewody dopiero 28 stycznia 2022 r. Jak wskazał Wicestarosta spowodowane to było nawalem prac związanych z organizacją Związku Powiatowo-Gminnego Wielkopolski Transport Regionalny.

(akta kontroli str. 434-438, 1354-1355)

Przytoczone okoliczności nie uzasadniają tak długiego okresu zwlekania z odpowiedzią, co z kolei uniemożliwiało Wojewodzie sprawowanie właściwego nadzoru nad wydatkowaniem środków z Funduszu. W efekcie, do zakończenia kontroli NIK w Starostwie, Wojewoda nie zatwierdził sprawozdania z realizacji zadania.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Powiat środków z Funduszu.

Otrzymane środki Funduszu zostały wykorzystane w 2021 r. przez Powiat zgodnie z przeznaczeniem i pozwoliły na utrzymanie dziewięciu linii komunikacyjnych. Powiat w wymaganym stopniu uczestniczył we współfinansowaniu zadania. Wnioski o dopłaty składane były terminowo, a środki przekazywane były w sposób umożliwiający terminową realizację zadania. Terminowo złożono Wojewodzie sprawozdanie końcowe z realizacji zadania dofinansowanego ze środków Funduszu. Nie dochowano jednak należytej staranności przy rozliczaniu wniosków o dopłatę, składając z półrocznym opóźnieniem wyjaśnienia dotyczące dokumentacji potwierdzającej wykonanie pracy przewozowej na liniach objętych dopłatą i wysokość poniesionych z tego tytułu wydatków, w części pokrytych ze środków Funduszu. Uniemożliwiało to sprawowanie przez Wojewodę właściwego nadzoru nad środkami z Funduszu i wpłynęło na długotrwałość prac nad zaakceptowaniem sprawozdania z realizacji zadania, które do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostały zakończone.

³⁴ Linie objęte dofinansowaniem z FRPA były fakturowane przez operatora oddzielnie, zgodnie z Aneksem nr 5 do umowy z 1 października 2019 r

³⁵ Pismem nr IR.VII.801.23.24.2020.6.

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacja dochodów z tego tytułu

Opis stanu faktycznego

2.1. Na 2021 r. Powiat otrzymał dotację celową na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w wysokości 658,8 tys. zł³⁶, z tego na utrzymanie nieruchomości kwotę 200,0 tys. zł a na obsługę administracyjną kwotę 269,4 tys. zł. W trakcie 2021 r. zwiększono (per saldo) dotację o kwotę 3 788,8 tys. zł³⁷, z tego środkami z rezerwy celowej na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami³⁸ w kwocie 3 775,7 tys. zł³⁹ (w tym 440,0 tys. zł na regulowanie stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa i pokrycie kosztów aktualizacji opłat za wieczyste użytkowanie a 3 335,7 tys. zł na obsługę administracyjną zadania) oraz środkami z budżetu Wojewody w kwocie 47,0 tys. zł na pokrycie kosztów zastępstwa procesowego oraz uregulowanie zobowiązania Skarbu Państwa (w zakresie kosztów procesu za I instancję i instancję odwoławczą). Łącznie Powiat otrzymał w 2021 r. dotację na realizację ww. zadań w łącznej wysokości 4 447,6 tys. zł.

Z otrzymanej dotacji Starostwo wykorzystało 4 316,5 tys. zł (tj. 97,1% planu). Niewykorzystane środki (131,1 tys. zł) zostały zwrócone 17 stycznia 2022 r. na rachunek bankowy Wojewody. Niepełne wykorzystanie środków, wynikało m.in. z ponoszenia mniejszych niż zaplanowane kosztów eksploatacyjnych w lokalach mieszkalnych Skarbu Państwa, niższych kosztów sądowych związanych z aktualizacją opłat za trwały zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości oraz mniejszą liczbą w porównaniu do lat poprzednich odszkodowań z tytułu wydzielenia działek pod drogi publiczne.

Powiat otrzymał środki na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w wysokości umożliwiającej ich prawidłową realizację. Wydatki Powiatu na realizację tych zadań zostały w całości pokryte ze środków przekazanej dotacji. Wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem na obsługę administracyjną zadania w wysokości 3 612,7 tys. zł, na zarządzanie i gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa w wysokości 348,0 tys. zł⁴⁰ oraz na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa w wysokości 355,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 569-591)

W sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Powiatu za poszczególne kwartały 2021 r. oraz Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazano kwoty wykonania dotacji równe rzeczywistym wpływom pomniejszonym

³⁶ W ramach rozdysonowania przez Wojewodę dotacji po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2021 r.

³⁷ Plan dotacji zwiększono o kwotę 3 822,8 tys. zł na podstawie uchwał Rady Powiatu w Poznaniu w sprawie zmiany budżetu powiatu poznańskiego na rok 2021: nr XXIX/360/VI/2021 z 28 kwietnia 2021 r., nr XXXIV/436/VI/2021 z 27 października 2021 r. i uchwał Zarządu Powiatu w Poznaniu: nr 2470/2021 z 9 września 2021 r., nr 2560/2021 z 13 października 2021 r. przy jednoczesnym zmniejszeniu dotacji o kwotę 34,0 tys. zł na podstawie uchwały nr XXXV/452/VI/2021 Rady Powiatu w Poznaniu z 24 listopada 2021 r.

³⁸ Rezerwa celowa – poz. 41 i 47.

³⁹ Na regulowanie stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa i pokrycie kosztów aktualizacji opłat za wieczyste użytkowanie.

⁴⁰ M.in. na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa - 117,4 tys. zł, regulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa - 50,4 tys. zł, sporządzenie operatów szacunkowych na potrzeby gospodarowania mieniem (19,9 tys. zł), koszty procesowe i zastępstwa procesowego - 84,4 tys. zł i aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego - 37,1 tys. zł.

o zwrot dotacji. Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach budżetowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2021 r. oraz Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazano wydatki na realizację zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami w wysokościach wynikających z ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 596-838)

W 2021 r. środki z dotacji celowej na realizację zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami były przekazywane Powiatowi w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zadań, za wyjątkiem II kwartału 2021 r., w którym Powiat zrealizował wydatki z tytułu zakupu usług pozostałych (§ 4300) w kwocie 130,4 tys. zł, a przekazane środki z dotacji w tym zakresie wyniosły 107,5 tys. zł.

Powiat nie korzystał z możliwości dochodzenia należnego mu świadczenia w postępowaniu sądowym, przewidzianego w art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴¹.

(akta kontroli str. 569)

2.2. W 2021 r. dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa zrealizowano w wysokości 13 868,8 tys. zł i były one wyższe od uzyskanych w 2020 r. o 1 866,7 zł tys. zł (tj. o 15,6 %). Wynikało to głównie z przesunięcia wymagalności terminu opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r., którą użytkownicy wieczystości w znacznej mierze uregulowali w 2021 r. Głównymi źródłami dochodów, podobnie jak w roku poprzednim, były wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości – 10 854,2 tys. zł (78,3 % ogółu dochodów) i z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności 1 980,7 tys. zł (14,3 % ogółu dochodów).

W Powiecie, w 2021 r. zrealizowano niższe o 60,8% wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w porównaniu do roku ubiegłego (tj. o 1 277,5 tys. zł). Spowodowane to było - jak wyjaśniła Główna Księgowa - mniejszą liczbą zgłoszeń użytkowników wieczystych o zamiarze wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości⁴².

(akta kontroli str. 848-872)

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (na koniec 2021 r.) wyniosły 7 952,3 tys. zł i były niższe o 2 898,4 tys. zł od stanu należności na koniec 2020 r., tj. o 26,7%. Na koniec 2021 r. zaległości wyniosły 7 113,72 tys. zł i były wyższe o 275,9 tys. zł od stanu zaległości na koniec ubiegłego roku, tj. o 3,9%. Dotyczyły one głównie nieuiszczonych opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (4 424,7 tys. zł) oraz należnych odsetek (1 475,3 tys. zł). Spowodowane to było głównie, jak wyjaśniła Główna Księgowa, aktualizacją opłat za użytkowanie wieczyste oraz związanym z tym zakończeniem postępowań odwoławczych prowadzonych przez Samorządowe Kolegia Odwoławcze i sądy administracyjne oraz zmianą terminu wnoszenia opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r. (z 31 marca 2020 r. na 31 styczeń

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1672 ze zm.

⁴² W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. poz. 1716 ze zm.).

2021 r.), wprowadzoną w art. 15j ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁴³.

(akta kontroli str. 848-872)

Kontrola poprawności sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ⁴⁴ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazała, że sporządzone zostało ono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 873-901)

Analiza należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, nie ujawniła wykazywania w ewidencji księgowej należności przedawnionych lub nieściągalnych (wątpliwych do odzyskania), co miało wpływ na wiarygodność stanu należności prezentowanego w sprawozdaniu.

(akta kontroli str. 1317-1329)

W 2021 r. odprowadzono na rachunek Wojewody dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w łącznej wysokości 10 489,9 tys. zł, tj. w części należnej dla budżetu państwa wynoszącej 75%⁴⁵ osiągniętych dochodów. Pobrane dochody przekazywane były przez Powiat w terminach wynikających z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁶, wraz z należnymi odsetkami pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności za gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa, stosownie do art. 255 ust. 1 pkt 1 ufp.

Na rzecz Powiatu, w 2021 r., Starostwo potrąciło ww. dochody w wysokości 3 378,9 tys. zł, stanowiące 25% ogółu uzyskanych dochodów. Udział Powiatu został naliczony zgodnie z zasadami określonymi w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁴⁷.

(akta kontroli str. 902-938)

W Starostwie prowadzono systematycznie kontrolę terminowości wpłat należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, a w przypadku braku płatności - raz na kwartał. Odsetki naliczane były w momencie uregulowania zaległości, a w przypadku braku wpłat naliczane i księgowane były na koniec każdego kwartału, zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ufp oraz § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴⁸.

(akta kontroli str. 939-950)

⁴³ Dz.U. poz. 1842, dalej: ustawa o COVID-19.

⁴⁴ W zakresie danych wykazanych w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

⁴⁵ Za wyjątkiem dochodów z tytułu odszkodowań za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego (§ 800) i różnych dochodów (§ 0970), w których dochód Skarbu Państwa wynosił 95% wpływów, a 5% wpływów dochód Powiatu oraz dochodów z tytułu opłat i kosztów sądowych (§ 0630), różnych opłat (§ 0690) i wyegzekwowanych kosztów egzekucyjnych i upomnień (§ 0640) stanowiących w całości w których dochód Skarbu Państwa.

⁴⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., dalej: ufp.

⁴⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej: ugn.

⁴⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

2.3. W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w 2021 r. Powiat wyegzekwował zaległości w wysokości 3 841,6 tys. zł, co stanowiło 42,8% zaległości objętych egzekucją⁴⁹. Badaniem objęto prawidłowość i skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych w odniesieniu do pięciu dłużników, których zaległości wobec Powiatu w 2021 r. wyniosły 2 607,0 tys. zł. Dotyczyły one należnych opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości (w czterech przypadkach) oraz bezumownego korzystania z nieruchomości (jeden przypadek). Badanie wykazało, że podejmowano w Starostwie przewidziane prawem działania zmierzające do odzyskania należności. Działania te były adekwatne do wielkości zadłużenia, lecz prowadzono je z opóźnieniem⁵⁰. W przypadku zasądzenia należności na rzecz Skarbu Państwa i dalszego braku zapłaty, wierzyciel występował do komornika z wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Wierzyciel monitorował działania komornika i ich skuteczność. W dopuszczonym prawem przypadku dochodzono należności od osoby trzeciej.

(akta kontroli str. 951-966)

W 2021 r. Starosta nie występował do Wojewody z wnioskiem, o zgodę na zawarcie ugody⁵¹ w sprawie spornej należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 1090)

Starosta, w 2021 r. udzielił ulg w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, w kwocie 142,1 tys. zł, z tego w formie umorzenia – 20,8 tys. zł, a w formie rozłożenia na raty - 121,3 tys. zł. Każdorazowo Starosta występował i uzyskiwał od Wojewody Wielkopolskiego zgodę na udzielenie ulg w spłacie ww. należności. Przyznanie ulg nastąpiło po spełnieniu przesłanek prawnych i faktycznych oraz po dokonaniu analizy sytuacji finansowej, majątkowej i bytowej dłużników. Postępowania prowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stwierdzono rozbieżności w sposobie naliczania odsetek w przypadkach udzielania ulg w spłacie należności, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 1025-1089)

W Starostwie nie stosowano jednolitej formy pisemnej⁵² przy udzielaniu ulg w spłacie ww. należności. Spośród objętych badaniem trzech postępowań w sprawie rozłożenia na raty, w dwóch przypadkach (w sprawach prowadzonych przez Wydział Finansów), udzielenie ulgi nastąpiło w drodze umowy zawartej przez Starostę z dłużnikiem. W przypadku jednej sprawy (prowadzonej przez Wydział Gospodarowania Mieniem), udzielenie ulgi nastąpiło na podstawie zarządzenia Starosty w sprawie rozłożenia na raty należności cywilnoprawnych przypadających Skarbowi Państwa z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Z wyjaśnienia Starosty wynika, że ustawodawca nie określił, czy ulga ma być udzielana w formie zarządzenia, czy umowy cywilnoprawnej i dlatego należy uznać, że obydwie formy są dozwolone i poprawne.

W umowach o udzielenie ulg w spłacie należności⁵³ zawarto postanowienia w zakresie sposobu naliczania odsetek⁵⁴ oraz sankcji w przypadku nieuiszczenia przez dłużnika którejkolwiek z rat w ustalonym umową terminie lub wysokości, polegających na rozwiązaniu umowy i powstaniu obowiązku natychmiastowej spłaty

⁴⁹ Działania egzekucyjne i windykacyjne prowadzone były do łącznej kwoty zaległości: 8 983,7 tys. zł.

⁵⁰ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁵¹ o której mowa w art. 54a ufp.

⁵² O której mowa w art. 58 ust.2 ufp.

⁵³ sprawa nr FN.3162.00008.2021 i FN.3162.00009.2021.

⁵⁴ W umowach odsetki od należności biegly do dnia wystosowania pisma do Wojewody z prośbą o wyrażenie zgody na rozłożenie należności na raty.

należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi do dnia zapłaty, bez dodatkowego wezwania. W przypadku tych dłużników, pomimo dokonywania przez nich spłat rat po terminach (aczkolwiek nieznacznie przekraczających umowy termin⁵⁵). Starostwo nie rozwiązało umów, lecz od wpłaconych po terminach rat naliczyło odsetki za opóźnienia bądź wysyłało wezwanie do zapłaty lub skierowało sprawę do Wydziału RP o skierowanie sprawy do sądu. W zarządzeniu⁵⁶ Starosty w sprawie rozłożenia na raty należności nie zawarto zapisów o sankcjach (w tym odsetkach) za opóźnienia w płatnościach rat.

(akta kontroli str. 1025-1089)

Na koniec 2021 r. w ewidencji księgowej widniały należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa uznane za nieściągalne z powodu bezskutecznej egzekucji, w kwocie 406,3 tys. zł.

Analiza należności od badanych 10 dłużników z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa oraz pięciu, nierozliczonych na koniec 2021 r., wykazała, że w związku z podejmowanymi przez Starostwo działaniami oraz trwającymi czynnościami egzekucyjnymi, nie stanowiły one należności przedawnionych lub nieściągalnych.

(akta kontroli str. 1297-1312, 1317-1329)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Starostwie stosowano niejednolite podejście w zakresie naliczania odsetek w przypadkach rozłożenia należności na raty, co skutkowało naliczaniem dłużnikom odsetek w odmienny sposób i miało wpływ na ich wysokość. W przypadku spraw o udzielenie ulgi prowadzonych przez Wydział Finansów, odsetki za zwłokę naliczane były do dnia złożenia pisma do Wojewody o wyrażenie zgody na udzielenie ulgi, natomiast w przypadku sprawy prowadzonej przez Wydział Gospodarowania Mieniem, odsetki naliczono do dnia wydania przez Wojewodę zarządzenia w sprawie wyrażenia zgody na rozłożenie należności na raty.

Starosta wyjaśnił, że różne terminy naliczania odsetek wynikały z rozbieżności interpretacyjnych, w związku z czym w toku kontroli NIK, radca prawny Starostwa dokonał stosownej interpretacji prawnej. Na podstawie tej interpretacji Starosta ujedynolicił zasady naliczania odsetek.

(akta kontroli str. 1289-1296)

2. Czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w kwocie 2 607,0 tys. zł od pięciu dłużników podjęte zostały w Starostwie z nieuzasadnioną zwłoką, co naruszało zasady gospodarowania środkami publicznymi określone w art. 42 ust. 5 ufp. Stwierdzono, że wezwania do zapłaty wysyłano do dłużników w terminach wynoszących od trzech do dziewięciu miesięcy od upływu terminów płatności.

Główna Księgowa Starostwa wyjaśniła m.in., że wezwania są wysyłane w czasie realnym i możliwym do wykonania przy uwzględnieniu liczby wszystkich dłużników i wysłanych wezwań. W 2021 r. w systemie widniało ok 3 000 kontrahentów, z czego 1 564 to dłużnicy, którzy nie dokonali wpłat w wymaganym terminie płatności. W roku 2021 wysłanych zostało ok. 1 400 wezwań do zapłaty a weryfikacją terminowości dokonywania wpłat oraz wysyłaniem wezwań do zapłaty zajmują się trzy osoby. Dodała, że działania

⁵⁵ Od jednego do ośmiu dni po terminie.

⁵⁶ Nr 56/2021 z 28 lipca 2021 r.

Starostwa w tym zakresie prowadzone były zgodnie z procedurami i adekwatnie do ryzyka braku zapłaty.

Przewlekłość prowadzonych działań windykacyjnych nie sprzyja ich skuteczności.

(akta kontroli str. 1026-1089)

3. W przypadku zaległości jednego z dłużników objętych badaniem⁵⁷, Wydział Radców Prawnych⁵⁸ zwracał się dwukrotnie⁵⁹ o przekazanie kompletu niezbędnych dokumentów do złożenia pozwu do Wydziału Nieruchomości. Z Wydziału Nieruchomości przekazano⁶⁰ tylko część dokumentacji niezbędnej do złożenia powództwa i to ze znacznym opóźnieniem (sięgającym 1,5 roku). Pomimo ponaglenia⁶¹, do dnia zakończenia kontroli NIK, do Wydziału RP nie wpłynęły kompletne dokumenty. W efekcie, nie podjęto dotychczas działań w celu skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dyrektor Wydziału Nieruchomości wyjaśniła m.in., że dokumenty są przekazywane do Wydziału RP sukcesywnie, w miarę możliwości Referatu, z uwagi na dużą liczbę nieruchomości Skarbu Państwa, przy jednoczesnej małej liczbie pracowników Referatu Opłat i Przekształceń Własnościowych oraz konieczności wykonywania w pierwszej kolejności bieżących obowiązków służbowych, których nieterminowa realizacja mogłaby narazić użytkowników wieczystych na konsekwencje finansowe⁶² lub narazić Skarb Państwa na straty finansowe⁶³. Dodała, że ww. zaległość z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntu Skarbu Państwa, wymagalna za 2019 r., przedawniłaby się z końcem 2022 r., dlatego sprawa przekazania dokumentacji dla Wydziału RP nie została zaliczona do priorytetowych.

(akta kontroli str. 1034-1041, 1333-1336)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zleczone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz realizację dochodów z tego tytułu.

Otrzymana przez Powiat dotacja z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczona. Środki z dotacji przekazywano w wysokościach umożliwiających prawidłową realizację ww. zadań. Dochody należne Skarbowi Państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami uzyskane w 2021 r. zostały terminowo i w prawidłowej wysokości odprowadzone na rachunek bankowy Wojewody. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie działań windykacyjnych i naliczania odsetek w sytuacji udzielania ulg w spłacie należności, z uwagi na ich skalę i skutki, nie miały wpływu na sformułowanie tej oceny.

⁵⁷ Zaległość za 2019 r.

⁵⁸ Dalej: Wydział RP

⁵⁹ Pismo z 18 marca 2020 r. i 3 listopada 2021 r.

⁶⁰ W dniu 3 grudnia 2021 r.

⁶¹ Z 16 lutego 2022 r.

⁶² Wskutek ewentualnego uiszczania karnych odsetek od nieterminowo uiszczonych opłat z tytułu użytkowania wieczystego, zwiększone ryzyko przewlekłości postępowań administracyjnych dotyczących przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości Skarbu Państwa, a także narazić Skarb Państwa na straty finansowe

⁶³ M. in. wynikające z przedawnienia roszczeń o zapłatę opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o bezzwłoczne podejmowanie działań zmierzających do windykacji zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 25 marca 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Maciej Kowalski
specjalista kontroli państwowej

z up. p.o. Wicedyrektor

⁶⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.